

Tektoniske spor i nutidens landskaber

Temamøde i Århus d. 30. maj 2023 kl. 17 til ca. 20

Institut for Geoscience, Aarhus Universitet
Høegh-Guldbergs Gade 2 8000 Aarhus C

Program:

Kl. 17.00 Velkomst og introduktion til mødet v. Inga Sørensen

Tidlige tanker om tektonik v. Anders Buch-Jepsen.

Hvordan forholdt de danske geologer sig til Alfred Wegner's teori om "Kontinenternes forskydning" og hvilke tanker havde de om tektonikkens indflydelse på landskabets udformning? Anders Buch-Jepsen er barnebarn af den danske geolog S. A. Andersen og vil fortælle om nogle af de erkendelser han har gjort ved at studere dagbøger og andre kilder fra den tid, hvor hans morfar var aktiv i den danske geologiske verden.

Gilbjerg-krateret v. Jens Bruun-Petersen

En dag i marts 1994 opstod et hul i en mark i Gilbjerg, midtvejs mellem Hejnsvig og Vorbasse. Et par dage efter blev amtsgeologen i Ribe, Jens Bruun-Petersen tilkaldt, men kunne ikke give nogen forklaring, trods hydrogeologisk kortlægning, fine cirkeldiagramkort og en hæderlig viden om Danmarks geologi. Mange gode kolleger blev inddraget i tolkningen af det cirkulære ca. 3 m dybe hul. Det blev et hul i jorden, som medførte, at vi begyndte at tale om tektonik. Hør selv hvordan.

Tanker og tolkninger efter Gilbjerg-krateret v. Inga Sørensen

Som mulig forklaring på hvordan Gilbjerg-krateret kunne være opstået, formulerede en græsk geolog, Ioannis Papadatos, en teori om hvilket stress-regime der påvirker Danmark i nutiden og i to foregående tidsintervaller. Inga tror på teorien og ser den bekræftet i mange af de træk, der kendetegner det danske landskab i dag.

Kl. 18.00 - 18.30

Pause

Der vil være sandwich at købe til de personer, som på forhånd har tilmeldt sig.

Tilmelding sker direkte til Inga Sørensen, mail: ingas@profibermail.dk eller tlf. 40327742.

Bevægelser langs dybe forkastninger under og efter istiderne v. Peter Sandersen, GEUS.

Ved kortlægningen af begravede dalsystemer i Danmark er det vist, at trends i orienteringerne af såvel de begravede dale som dalene i det nuværende terræn i store dele af landet følger de overordnede orienteringer af undergrundens forkastninger. Det stemmer overens med lokale kortlægninger, hvor terrænet såvel som den overfladenære geologi er forstyrret af geologisk set unge hændelser, og hvor forstyrrelserne er tolket som skabt af bevægelser langs dybe forkastninger. I mit indlæg vil jeg vise resultater og eksempler fra såvel den nationale som den lokale skala og fremlægge en tolkning af mekanismerne bag bevægelserne. Afslutningsvist vil jeg skitsere konsekvenser for tolkninger af terrænmorfologien og den kvartære lagserie, samt mulige konsekvenser for grundvandet.

Kl. ca. 19.15 – 20.00

Diskussion blandt de fremmødte om tektonikkens indflydelse på vore geologiske tolkninger – herunder forslag til videre tiltag og undersøgelser.